

Зур Сәрдек авыл жирлеге башкарма комитеты

15 ноябрь 2022 ел

№19

Карар

2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдек авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәгә 209-ФЗ номеры Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдек авыл жирлеге Уставына таянып, Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл жирлеге башкарма комитеты карар бирә:

1. Кушымта итеп бирелә торган 2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Кукмара шәһәре муниципаль берәмлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасын расларга

2. Әлеге карарны авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәгълүмат стендларында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырып, халыкка игълан итәргә; шулай ук «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Зур Сәрдек авыл
жирлеге житәкчесе

Ф.М.Фаттахов

Зур Сәрдек авыл жирлеге
Башкарма комитетының 15
ноябрьнең 19 номерлы карары
белән расланды

*2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының
Зур Сәрдек авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү*
ПРОГРАММАСЫ

2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдек авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы паспорты

Программаның исеме	2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдек авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасы
Программа ның заказчысы:	Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдек авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен иң уңайлы шартлар тудыру; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру; - халыкны эш белән тәэмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны арту; - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнес белән мәшгульләр санының еллык артуы; - продукцияне, эшләрне, хезмәт күрсәтүләрне эшләп чыгаруның гомуми күләмендә кече предприятиеләрнең еллык өлеше арту; - жирлек бюджетына кече һәм урта эшмәкәрлектән кергән салым керемнәре өлешен арттыру; авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм итү; - кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын формалаштыру һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү; кече эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукий яктан ярдәм күрсәтү.
Программа белән идарә итү	Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл жирлеге башкарма комитеты

Программаны финанслау чыганакалары	Жирлек бюджеты 6 мең сум, шул исәптән еллар буенча: 1) 2022 ел – 1,5 мең сум; 2) 2023 ел – 1,5 мең сум; 3) 2024 ел – 1,5 мең сум; 4) 20243 ел – 1,5 мең сум;
Программаның төп башкаручылары	Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен тикшерү	Зур Сәрдек авыл жирлеге Советының даими комиссиясе

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдек авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү
3. Программаның социаль-икътисади нәтижеләлегенә көтелгән бәя
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре
5. 2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдек авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының төп чаралары

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының

Зур Сәрдек авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле торышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз торышын һәм лаеклы торыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенә тотрыкландыручы төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясенә һәм тормыш ориентирларының үзгәрүе;

кече һәм урта эшмәкәрлекнең сыгылмалылыгы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләрне һәм фәнни эшләнмәләрне оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдек авыл жирлегендә кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Бүген жирлектә күпчелек Россия Федерациясә Хөкүмәте, Татарстан Республикасы һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте нәтижәсендә нык күтәрелә торган бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдек авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек шактый нык позициядә торуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән булып кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеге үсешен тоткарлаучы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- инвестиция ресурсларынан файдалану кыенлыгы, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булмавы фонында үз финанс чараларың житмәве;

- гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының мәгълүматы аз булу, административ каршылыklar һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар:

- кече эшмәкәрлек субъектларының социаль жаваплылыгы югары булмау (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны «конверт» формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Авылда кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба да даими үстерү һәм булган каршылыklarны урыннарда мәгълүматы, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә, эшлекле элементләрне һәм кооперацияне жайга салу юлы белән, шулай ук эшмәкәрләрдә коллектив ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән генә жиңеп чыгу мөмкин. Программа, билгеләнгән максатларга ирешү өчен, жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә көтелгән бәя

Программа Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдек авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисади һәм социаль стабильлекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген барлыкка китерүне стимуллаштыра торган уңай икътисади мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече предприятиеләрне икътисади яктан ныгыту;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәр үсеше;

- мәшгульлекнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече

эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакы дәрәжәсен күтәрү;

- көндәшлеккә сәләтле продукция, жирле житештерү хезмәтләре белән товар базарын тулыландыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгы арту.

4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр.

Район халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләр билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;

- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

- транспорт һәм элемент өлкәсе;

- төзелеш;

- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

**5. 2022 – 2025 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Зур Сәрдәк авылы
жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә үстөрү программасының төп чаралары**

№ т/б	Чаралар исемлегә	Нәтижә	Финанслай чыганакы	Үтәү вакыты
1	2	3	4	5
1. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә нәтижәле үстөрү өчен, хокукый базаны камилләштерү һәм административ каршылыкларны киметү.				
1	Эшмәкәрлек өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшмәкәрлеккә ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру чаралары һәм башка чаралар үткөрү	Финанслай каралмаган	2022 – 2025 еллар
2	Кече эшмәкәрлек үсешенәコマчаулы торган административ каршылыкларны бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимизацияләштерү аша дәүләт, кулланучылар һәм эшмәкәрләрнен кызыксынулары туры килгән тәэмин итү	Сораттыла торган документларның тулы исемлеген һәм һәр этапта аларны карауның конкрет вакытын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлеген төгәл, үтә күренмәле регламентын булдыру, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелешкә һәм реконструкциягә проект документларын карау, элмә такталарга һәм реклама мштыгуматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак бинадан булмаган торак бинага һәм киресенчә күчерү, биналарны үзгәртеп коруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.	Финанслай каралмаган	2022 – 2025 еллар
3	Коррупциягә каршы торуга юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында кинәшләр эзрлөү	Коррупциягә каршы үз-үзенә тотышның уңай тәжрибәсен томумиләштерү һәм тарату. Эшмәкәрләрнен коррупция фактларына каршы торуын арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшмәкәрлек субъектларының хокукларын һәм мәнфагатларен яклау	Финанслай каралмаган	2022 – 2025 еллар

2. Эшмәкәрлеккән инновацион үсешә (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлтә ашыру, яшь-ләрне инновацион процесска жәлеп итү)

<p>1 Яшь-ләрне эшмәкәрлеккә жәлеп итүгә ярдәм итә торган чарадар комплексын уздыру, шул исаптан укыту, мағълүмати тәэмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференциялар, бизнес-фестивальлар һ.б. ларны уздыру</p>	<p>Яшь-ләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечларне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлгешчә хәл итү</p>	<p>Жирлөк бюджетты акчалары</p>	<p>2022 ел – 1000 сум 2023 ел – 1000 сум 2024 ел – 1000 сум 2025 ел – 1000 сум.</p>
--	--	---------------------------------	---

3. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм моликәт ярдәмә күрсәтү

<p>1 Кече эшмәкәрлек субъектларына, инвестиция проектларын тормышка ашыру өчен, инвесторлар эзләудә ярдәм итү</p>	<p>Кече эшмәкәрлек субъектларынын потенциалы инвесторлар белән хезмәттәшлөгән оештыру, кече эшмәкәрлек субъектларынын инвестиция проектларын гамәлтә ашыру өчен, банк финанслагын һәм шәхси капиталны жәлеп итү</p>	<p>Финанслагу каралмаган</p>	<p>2022 – 2025 еллар</p>
<p>2 Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл жирлөгә икътисадынын өстенлеклге юнәлешләрән үстерү максатларында Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл жирлөгендә кече эшмәкәрлек субъектларын жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә булышылык күрсәтү</p>	<p>Шәһәр икътисадынын өстенлеклге юнәлешләрән үстерү максатларында кече һәм урта предпритиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәудә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнен хәбардарлыгын арттыру</p>	<p>Финанслагу каралмаган</p>	<p>2022 – 2025 еллар</p>
<p>3 Милли һәм мәдени үзәнчәлекләрдә урта һәм кече эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү</p>	<p>Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм</p>	<p>Жирлөк бюджетты акчалары</p>	<p>2022 ел – 500 сум 2023 ел – 500 сум 2024 ел – 500 сум 2025 ел – 500 сум.</p>

4. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә матбүләтти-консультация ярдәме күрсәтү.

<p>1 Районда кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү һәм аны үстөрү өлкәсендә үткәрепә торган чараларны матбүләтти яктан тәәмин итү</p>	<p>Кече һәм урта бизнес вакилларенен алдынтгы эш тәжрибәсен системалаштыру һәм тарату. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районьнын Зур Сәрдек авыл жиригеге Балкарма комитетгы үткәрә торган конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнаштуга кече эшмәкәрлек субъектларын жәлеп итү</p>	<p>Финанслау каралмаган</p>	<p>2022 – 2025 еллар</p>
<p>5. Эшмәкәрнен унай имиджын һәм жәмәгәтәтчәлектә кече һәм урта эшмәкәрлек турьинда унай фикер формалаштыру</p>			
<p>1. Кече эшмәкәрлек субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнаштуга жәлеп итү.</p>	<p>Эшмәкәрлекне үстөрүгә ярдәм итү, эшмәкәрлек эшчәнлегенен ин яхшы субъектлары эшенен алдынтгы тәжрибәсен тарату, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районь Зур Сәрдек авыл жиригегенен социаль-икътисади үсешендә кече һәм урта бизнеснын ролен һәм әһәмиятен пропагандалау</p>	<p>Финанслау каралмаган</p>	<p>2022 – 2025 еллар</p>

